

OK Vendelboerne, 50 år.

25. januar 2025

Vinter, sne på træer og buske, vanter og hue – kort og kompas i hånd. Vi elsker det og vi glæder os over, at vores sæson dækker hele året. I sneen er der spor og man kan fristes til at følge sporene, men kan ikke vide, om de fører til posten. Og så bliver løbeskoene så dejligt rene af at løbe i sne.

Tankerne om at starte en orienteringsklub i Hjørring blev født på en lynskråning ude i Tolne. Her var to lokale politibetjente, Ole Thomsen og Søren Dyrskjød ude at se på terrænet i forbindelse med et politiløb. De er begge til stede i dag og med til at fejre klubbens jubilæum.

Tanken og masser af dialog med bl.a. DOF førte til, at de den 20 januar 1975 kunne indkalde til stiftende generalforsamling. Med et stort fremmøde blev klubben stiftet, og nu 50 år senere kan vi fejre jubilæum. Skal vi ikke give en hånd til de to initiativtagere.

Arbejdet gik straks i gang, og de først opgaver bestod i at kontakte skovejere om lov til at lave orienteringsløb og derefter få trykt nogle kort, vi kunne løbe efter.

Skovene

Vi har været meget glade for de muligheder vi har haft for at komme i skovene i Vendsyssel. NST har mange skove, og der er lige så mange private skove – store og små.

NST's direktør fortalte til et repræsentantskabsmøde for omtrent 10 år siden, at vi i o-sporten er blevet godt afrettet – til eksempel for andre brugergrupper.

Vi kan godt mærke, at interessen for at færdes i naturen er øget de sidste 10-20 år. Dengang i 1975 var der egentlig kun os og jægerne i skovene, men stille og roligt er presset fra mange brugere blevet større.

Vi gør selv meget ud af, at ingen skal kunne se, at vi har været der. Jeg har nogle gange været bekymret over, at når vi er mange i marts, så kan man stadig se spor i bunddækket i april. I maj tager jeg turen igen - alle spor væk igen.

Oprydningen efter store løb ligger os meget på sinde. I 2018, hvor vi havde stævneplads til rigtig mange deltagere midt i Tversted, da var der sne. Jeg tog

der ud sidst i april, da sneen var smeltet – for lige at tjekke, at der ikke lå noget i skovbunden. Da mødte jeg Lene, som havde fået samme tanke – og havde fundet et kompas og et par vanter.

Når vi samler poster ind efter konkurrencer, finder vi ofte tabte genstande ved posterne. Ikke fordi, at det er tabt ved posten, men fordi løberne samler op undervejs og lægger fundene ved næste post. Det er blevet en del af vores kultur.

Så jo, vi synes selv, at vi rydder rigtigt godt op efter os, og det håber jeg at I skovejere også oplever. Vi takker for tilliden og gæstfriheden gennem årene.

Applaus til skovejerne

Når våren kommer og skoven bliver grøn, finder vi de kortærmede frem sammen med flåttangen. Nordjysk stafet trækker med holdkonkurrence og frokostborde. Alt sammen ude i den dejligt forårsduftende skov, som på den tid af året er forfriskende grøn.

I starten løb vi efter kort, som var fotokopier af GI kort i 1:25.000, også kaldet 4 cm kort. 4 cm på kortet er lig med 1 km i terrænet. Inden fotokopiering gik korttegneren i skov og indtegnede nogle af stierne, inden de røg i kopimaskinen. Dengang kunne vi ikke kopiere i farver, så kortene var i sort/hvid.

Vi havde ikke tilmelding dengang, man mødte blot op. Efter et mønsterkort for hver bane, indtegnede vi posterne på vores eget kort. Her skulle man virkelig holde øje med, at man tegnede rigtigt ind.

Der var rigtig orienteringskort i farver. De var meget generelle, altså uden for mange detaljer, og så var målestokken 1:20.000. Nu gik der 5 cm på en km.

I firserne skiftede målestokken til 1:15.000, som også i dag er den officielle internationale målestok til orienteringskonkurrencer.

Korttegnerne havde de føromtalt 4 cm kort til rådighed som grundmateriale og måske et luftfoto. Bevæbnet med farveblyanter, kompas, tegneplade og 2 lag tegneplast gik de i skoven, målte op, hvorefter de rentegnede deres arbejde med sort blyant. Dette arbejde blev afleveret til ham, så skulle lave grundlaget til trykkeriet. Med tegnetusch, rasteark blev rekognosceringen overført til 5 forskellige plastark, et for hver af farverne sort, brun, grøn, blå og gul. De blev

sendt til trykkeriet, som lavede trykkeplader for hver af de fem farver – og trykkede kortene. Af hensyn til økonomien fik vi trykt 5000 kort ad gangen og fik dem leveret 3-4 måneder efter vi havde været i skoven. Det gjorde ondt, når vi smed restoplaget ud efter 4-5 år, hvor kortene var håbløst uaktuelle.

Banepåtrykket til klubløb var uændret. Vi tegnede selv ind.

Til vores konkurrenceløb brugte vi vores Mulle, som blev opfundet af vores ven Kai Ø fra Aalborg orienteringsklub. Her lagde man et mønster kort i mullen, fasthold med nåle. På mønsterkortet placerede vi små gummidimser, formet som poster, mål, start og delstrækslinier og selvfølgelig postnumre. Når en bane var sat op, sprøjtede vi lim på en plade, som vi forsigtigt satte ned i mullen – nu hang gummidimserne fast i limpladen og vi var klar til at lave banepåtryk. Et nyt kort blev lagt i mullen, fikseret med nålene. Pladen med gummidutterne blev dybbet i endnu en plade med violet farve, og forsigtigt sat ned over mullen med kortet. Et let tryk og op med pladen, hvorefter man kunne beundre resultatet.

Under produktionen gled dutterne ofte, og hver eneste kort med hver eneste post skulle kontrollere. Et 2-dages løb med 800 deltagere gave mange sene nætter.

Senere kom der EDB, og vi kunne indtaste koordinater i et program, og få en plotter til at tegne banerne ind.

I 90'ener og nuller var der en rivende udvikling – og i dag tegner vi kort på tablet på baggrund af supernøjagtige laserskanninger af terræn og bevoksning.

Kortene tegnes på PC og banerne lægges på PC – og farveprintene er altid opdateret.

Vise kort generationerne

Når sommeren er på sit højeste, tager mange på tur med orienteringsløb på programmet. Vestjysk 2 Dages, Vikingedyst, Læsø 3 dages, Skawdyst og ind mellem udlandet.

Klubben har påtaget sig at arrangere Skawdysten hvert andet år. Fortsat i samarbejde med Skagen Ok og Skive OK, som tager sig af o-campen, mens vi tager os af det rent løbsmæssige.

Vi har ry for at være dygtige til at tilrettelægge de store arrangementer.

Nordjysk 2-Dages i marts har siden 1982 været vores flagskib med ikke mindre en 4 løb på 3 dage. Faste gæster er mange norske klubber, godt suppleret med svenske og danske.

Nordjysk 2-Dages blev i øvrigt til efter en henvendelse fra Knut Jacobsen fra Sandefjord Tur og Iddretts Forening. Han foreslog Peter, om ikke vi kunne afvikle en norsk divisionsmatch på danske grund. Det gjorde vi og det har siden udviklet sig til Nordjysk 2Dages som vi kender det i dag.

Vi er også flittige arrangører af Nordjyske Mesterskabsløb, det være sig Lang, klassisk, stafet og natløb.

Vores klubløb er velbesøgte, vi har 25-30 af slagsen hvert år. 11 teams tilrettelægger på skift, hvormed arbejdsbyrden er fordelt blandt 30-40 aktive medlemmer. Andre klubber fascineres af denne model.

Klubløbene tiltrækker løbere fra nær og fjern, og vi har for nogle år siden indført et årskort for de flittigste gæster – så vi slipper for at rode med at afregne den tyver, det koster at være med.

Efteråret med sensommer og løvfald byder på frisk luft, masser af konkurrencer, individuelle og divisionsopgør. Det er også på denne årstid, at især ældre løbere bruger alt for lang tid på at gennemføre banerne.

Kanteraljagten overskygger helt og aldeles jagten efter poster

Når det skal være, lader de bedste kantarellerne stå og indleder i stedet jagten på medaljer.

Medaljerne begyndte at hagle ned over især 4 af klubbens medlemmer i 1980-serne. Peter Arildsen, Svend Brøns og Hans Hartmund tog sejren hjem til både JFM og DM stafetter år efter år. Også på dame siden kunne Ellen Thomsen, Vivi Arildsen og Birthe Lade tage stafetmedaljer af guld.

Vivi teamede op sammen med Peter og Svend, og de tog guld efter guld på stafetten.

Hans Hartmund vendte tilbage på holdet i 1991, og guldregnen fortsatte på herreholdet. Vivi valgte så at gå solo efter guld i individuelle konkurrencer, og det blev hun ved med år efter år til både DM og JFM.

Mange andre blandede sig i guldhøsten op gennem nullerne og 10'erne: Fuglsang, Poul Henning, Finn Hørup, Lene Bank, Erik Pedersen, Ole Thomsen, Lisbet, Åse.

Mesterskaber i JFM og DM gav mulighed for at modtage Hjørring Kommunes idrætspris. Nogle har modtaget den en enkelt gang, andre flere. Vivi er den, der har modtaget prisen flest gange, ikke kun blandt orienteringsløbere, men blandt alle modtagere i alle idrætsgrene.

Det fortjener et bifald.

De seneste år er de yngre løbere begyndt og blande sig – og vi guldet begynder heldigvis at ramme klubben i den unge ende.

Jeg har i går modtaget et brev fra Hjørring kommune, som jeg vil læse op.

Stort tillykke til dig Mathias, vi regner med dig og dine kammerater i fremtiden.

En hånd til Mathias.

Klubbens ungdomsarbejde lå i en periode stille, indtil 2016, hvor Mathias far, Allan, tog opgaven med at få ungdomstræning sat i gang. Allan har hver tirsdag – stort set året rundt – arrangeret træninger for børn og unge. Det har båret frugt med en meget aktiv kreds af ungdomsløbere og deres forældre – og vi ser at resultatet af den veltilrettelagte træning bærer frugt.

Allan, tak for indsatsen, som sikrer klubbens fremtid. Det kræver endnu en hånd.

Klubben har i mange år deltaget i divisionsmatch i Nordkredsen – først i 4. division, så i 3. division. I 2012 rykkede vi op i 2. division, men blev hurtigt kastet tilbage i 3. division. I 2023 rykkede vi op igen og i 2024 forsvarede vi vores placering. Stort tillykke til alle, det er den fælles indsats, der tæller. Tillykke, alle sammen.

Og når vi er inde på fælles indsats. Klubben har så ufattelig mange ressourcer, og ressourcerne stiller sig til rådighed. Banelægning, stævneledelse, bestyrelse, postudsættere, postindsamlere, gymnastikinstruktører, korttegnere, kagebagere, alt jer der gør at hjulene i klubben kører, og at nu har rundet 50 år.

En stor applaus til alle jer.

Det stormer en vinterstorm derude, skal vi ikke overdøje den med tre gange leve for klubben.

Hjørring Orienteringsklub Vendelboerne længe leve.

Hurra, hurra, hurra,